

PROCESUL-VERBAL nr. 3

al ședinței ordinare a

Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud)

18 iunie 2010
ora 9.30

or. Cimișlia
localitatea

Prezidează: **DI Andrei MALAȘEVSCII**, Președinte al CRD Sud, președinte al raionului Cantemir.

Total membri ai CRD Sud: 32 persoane;

Prezenți: 22 persoane;

Absenți: 9 persoane;

Invitați: **DI Veaceslav Guțuțui**, Viceministru al Construcțiilor și Dezvoltării Regionale;
Colaboratori ai Direcției Generale de Dezvoltare Regională ai Ministerului
Construcțiilor și Dezvoltării Regionale;
Reprezentanții echipei Proiectului DFID ”Moldova: Cooperare în Dezvoltare
Regională”;
Colaboratori ai Agenției de Dezvoltare Regională Sud;
Mass-media locală (reprezentanți ai „Business Info”, „Cuvîntul Liber”, „Pro
Media”).

Conform listei de înregistrare a participanților la ședință, pe lângă membrii CRD Sud, au mai participat 19 invitați.

Ordinea de zi:

- I. Cuvînt de deschidere - **DI Veaceslav Guțuțui**, Viceministrul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, **DI Andrei Malașevschii**, președintele CRD Sud.
- II. Cu privire la aprobarea Planului operațional regional pentru anii 2010 – 2012.
- III. Concluzii finale și evaluarea evenimentului.

DI Andrei Malașevschii, președintele CRD Sud, propune votarea deschiderii Ședinței CRD Sud.

Au votat:

Pro – 22

Contra – 0

S-au abținut – 0

S-a decis: Deschiderea Ședinței CRD Sud.

DI Andrei Malașevschii, președintele CRD Sud, a vorbit despre ședința grupului de lucru din 11 iunie 2010. A explicat cum a decurs procedura de verificare administrativă și evaluare preliminară a propunerilor de proiecte în baza Îndrumarului elaborat de MCDR și a prezentat membrilor consiliului grupul de lucru.

DI Veaceslav Guțuțui, Viceministrul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale a salutat participanții și și-a expus părerea referitor la necesitatea aprobării Planului Operațional Regional

pentru anii 2010 – 2012 și oportunitățile procesului de dezvoltare regională, o procedură nouă pentru Republica Moldova. De asemenea a menționat despre ședința parlamentară în relații externe și integrare europeană privind ratificarea acordului dintre Guvernul României și Guvernul RM privind utilizarea a celor 100 milioane de euro promise de România. Speră că pînă la sfîrșitul lunii iulie vor fi aprobate mai multe proiecte în domeniul educației și infrastructurii de drumuri, iar în toamnă vor putea fi accesate și alte fonduri care vin în Moldova pentru susținerea ideilor de proiecte de nivel local și regional. Numărul proiectelor parvenite la ADR Sud este mare și

I. S-a examinat:

Cu privire la Prezentarea și aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud.

1. Dna Maria Culeșov, directorul ADR Sud, a informat publicul despre specificul activităților desfășurate de către ADR Sud pe perioada decembrie 2009 - martie 2010 și a prezentat echipa de colaboratori ai ADR Sud.

Dna Maria Culeșov a menționat că Strategia de Dezvoltare Regională Sud (SDR Sud) este un document de politici de dezvoltare pentru un termen mediu a regiunii, bazată pe evaluarea detaliată economică, socială și de mediu a potențialului regiunii sud. SDR Sud a fost elaborată cu participarea activă a partenerilor locali și regionali și a avut ca bază cadrul legal, rezultatele analizei efectuate în cadrul grupurilor de lucru pe sectoare, propunerile experților internaționali, practicile existente în alte țări și evoluțiile recente în domeniu. O importanță majoră la elaborarea SDR Sud a avut-o analiza SWOT, care a dus la identificarea a trei priorități ale regiunii sud:

- Reabilitarea infrastructurii fizice;
- Diversificarea economiei și susținerea dezvoltării sectorului privat;
- Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

În urma procesului de consultări publice a SDR Sud au fost colectate din regiune 64 propuneri și sugestii referitor la strategie. 20 propuneri de ordin general au fost rejectate, iar aprobate au fost 44 propuneri, care au îmbunătățit conținutul acestui document.

2. DI Andrei Malașevschii propune completarea analizei SWOT după cum urmează:

- la compartimentul „Puncte tari” de adăugat „Existența potențialului uman”;
- la compartimentul „Puncte slabe” de adăugat „Gradul jos de credibilitate a populației”.

3. DI Gheorghe Vasilache, președintele raionului Cahul a propus ca SDR Sud să fie adoptată așa cum este și pe parcurs la necesitate de introdus rectificări.

4. DI Ion Gudumac, președintele raionului Leova a spus : - „ Este un început bun. Strategia este un lucru îndrăzneț, astfel trebuie să o aprobăm și pe viitor de îmbunătățit”.

5. DI Andrei Vacarciuc, președintele raionului Cimișlia, a menționat că este cunoscut cu SDR Sud. Concomitent a propus ca în activitatea ADR Sud să fie un orar al instruirilor persoanelor în teritoriu, iar instruirea cadrelor să fie periodică.

6. DI Ilie Cernăuțan, președintele raionului Basarabeasca, s-a referit la faptul că s-a făcut primul pas și se vor face și următorii. Trebuie să credem noi întâi în ceea ce facem și apoi să obținem credibilitatea populației.

7. Dna Vera Ciuchitu, directorul Asociației Psihologilor Tighina, înlocuitor al președintelui raionului Căușeni, a propus ca strategia fiecărui raion din regiune să fie ajustată la Strategia de Dezvoltare Regională Sud, astfel unificându-ne ca regiune trebuie să ne unificăm și strategiile. Primul pas să-l realizăm la nivel de raion, apoi să venim cu propuneri concrete. E bine să o aprobăm ca bază.

8. La întrebarea dnei Vera Ciuchitu, **DI A. Malașevschii** a menționat că specificul raioanelor diferă, dar la început de cale toate raioanele vor beneficia de proiectele avute inițiate.

Dna Tatiana Badan, primarul s. Selemet, rl. Cimișlia, a menționat că toți au participat la elaborarea strategiei și că trebuie să o aprobăm iar pe viitor să o îmbunătățim. Proiectele trebuie să fie mai întii orientate spre infrastructura satelor.

9. **Dna Liuba Prohnitschi**, A.O.DASSI „Spiritus”, Basarabeasca, a spus: „Strategia elaborată este binevenită, este o bază de date actualizată care poate servi ca ghid și să fie accesibilă pentru toate organizațiile, școlile.”

10. **DI Anatolie Sîrbu**, primarul s. Antonești, rl. Ștefan Vodă, a propus ca Strategia să fie aprobată ca bază și îmbunătățită pe parcurs. La priorități au fost axate trei priorități dar lipsește factorul uman instruit în bussines și capacitatea de utilizare a biomasei.”

11. **Dna Valentina Pleșca**, Director, Direcția Generală Dezvoltare Regională a menționat că pentru contribuția și dezvoltarea acestui document important am participat noi toți. Sînt de acord cu dna de la Căușeni, Vera Ciuchitu, că Strategia de Dezvoltare Regională Sud este foarte importantă și anume acest document ne permite să atragem investițiile în regiune. În cadrul Ministerului, Direcția Generală deja am avut multe întîlniri cu reprezentanți ai donatorilor străini care numai știind că avem așa document pe parcurs și-au schimbat direcția de implementare a proiectului prin Agenția de Dezvoltare Regională.”

Referitor la factorul uman care a fost menționat de dl Anatolie Sîrbu – „ - avem trei priorități de dezvoltare și pentru fiecare prioritate nu este vorba numai pur de proiecte investiționale, pentru fiecare prioritate vor fi elaborate un șir de programe și măsuri ce ține de dezvoltarea capacităților în domeniul dat pentru ca anume domeniile date să fie eficiente, să se dezvolte cu succes.

Strategia de Dezvoltare Regională Sud este într-adevăr un document foarte important și pe parcurs o să-l îmbunătățim.

12. **DI Veaceslav Guțuțui**, Viceministrul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale a menționat că ținînd cont de faptul că vom consolida capacitățile agențiilor în elaborarea rapoartelor și monitorizarea implementării strategiei, ne vom focusa și asupra elaborării unor indicatori de monitorizare și elaborare ai implementării politicilor regionale. Sîntem în căutarea surselor adiționale pentru a completa Fondul Național de Dezvoltare Regională; am fost acceptați în cadrul unui program, Twinning, vizavi de schimb de experiență și vizite de studiu cu țările care au avansat în domeniul dezvoltării regionale, de asemenea lucrăm asupra stabilirii unor legături bilaterale cu ministerele de resort de dezvoltare regională din alte țări, în primul rînd România, Ungaria, Estonia pentru a facilita transferul experienței avansate a statelor din Uniunea Europeană în domeniul dezvoltării regionale. Vom merge cu facilitatea acestui schimb și la nivel de regiuni astfel încît să dezvoltăm capacitățile agențiilor pentru ca politica regională să devină o realitate.

13. **DI Gheorghe Netedu**, director SRL „Tehmacom-Prim” propune ca punctul doi din Decizia cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud să fie modificat în felul următor:

„Agenția de Dezvoltare Regională Sud va asigura implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud și va prezenta consiliului Regional de Dezvoltare Sud dări de seamă la ședințele ordinare ale acestuia.”

14. **DI Andrei Malașevschii** propune votarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud cu amendamentele și modificările propuse.

Au votat:

Pro – 28

Contra – 0

S-au abținut – 0

S-a decis: Aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud și acceptarea propunerilor parvenite pe parcursul consultărilor publice și a ședinței din 24 martie 2010. (Se anexează Sinteza propunerilor)

II. S-a examinat:

Cu privire la Prezentarea și consultarea Manualului Operațional al Fondului Național de Dezvoltare Regională.

1. **Dna Valentina Pleșca**, Director, Direcția Generală Dezvoltare Regională, a informat membrii CRD referitor la Manualului Operațional al Fondului Național de Dezvoltare Regională (MO al FNDR). A expus:

- scopurile și structura MO al FNDR;
- etapele de elaborare și aprobare a Documentului Unic de Program;
- etapele de elaborare și aprobare a propunerilor de proiecte.

III. S-a examinat:

Cu privire la desemnarea secretarului Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

1. **DI Andrei Malașevschii**, președintele raionului Cantemir, propune desemnarea secretarului Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud în persoana dnei Maria Culeșov.

2. **DI Gheorghe Vasilache** a expus nedumeriri referitor la compatibilitatea funcției dnei Maria Culeșov ca director a ADR Sud și concomitent secretar al CDR Sud.

3. **DI Andrei Malașevschii** ca răspuns dlui Gheorghe Vasilache a explicat funcțiile secretarului ADR Sud și a menționat necesitatea de a desemna ca secretar a CDR Sud pe dna Maria Culeșov.

Au votat:

Pro – 28

Contra – 0

S-au abținut – 0

S-a decis: Aprobarea secretarului Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud în persoana dnei Maria Culeșov.

IV. S-a examinat:

Cu privire la modificarea Regulamentului Consiliului Regional pentru Dezvoltare, aprobat prin Decizia nr.1 din 23.10.2008 .

1. **Dna Maria Culeșov**, directorul ADR Sud, a propus ca Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, aprobat prin Decizia nr.1 din 23. 10. 2008 să fie modificat și completat după cum urmează:

- Pe tot parcursul textului Regulamentului sintagma "Ministerul Administrației Publice Locale" se substituie cu sintagma "Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale", în cazul gramatical corespunzător.
- În pct.13 textul "un an" se substituie cu textul "doi ani".

Au votat:

Pro – 27

Contra – 0

S-au abținut – 1

S-a decis: Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, aprobat prin Decizia nr.1 din 23. 10. 2008 cu modificările și completările propuse.

V. S-a examinat:

Cu privire la Biroul permanent al Consiliului Regional.

1. DI Andrei Malașevschii informează prezența cu privire la crearea Biroului permanent al Consiliului Regional Sud.

2. DI Tudor Cîslaru, director Centrul Informațional Tighina, a spus că este o structură inutilă. Nu este necesară crearea unui astfel de Birou și rejectează propunerea.

Au votat:

Pro – 26

Contra – 0

S-au abținut – 2

S-a decis: Scoaterea punctului cu privire la crearea Biroului permanent al Consiliului Regional Sud din ordinea de zi.

Președinte al Consiliului

Andrei MALAȘEVSCHI

**Contrasemnat:
Secretar al ședinței**

Maria CULEȘOV

CONSILIUL REGIONAL PENTRU DEZVOLTARE SUD

DECIZIE

Cu privire la aprobarea Planului operațional regional pentru anii 2010-2012

Nr. 8 din 18 iunie 2010

În temeiul art.7 alin. 6, litera a, b, al Legii nr. 438-XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud **DECIDE:**

1. Se ia act de informația prezentată de dna Maria Culeșov, director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud, cu privire la recepționarea, verificarea administrativă și examinarea prealabilă a propunerilor de proiecte în domeniul dezvoltării regionale.
2. Se aprobă Planul operațional regional al Regiunii de Dezvoltare Sud pentru anul 2010-2012, conform anexei nr. 1.
3. Se prezintă Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și se recomandă includerea în Documentul Unic de Program 2010 – 2012 a proiectelor în domeniul dezvoltării regionale conform anexei nr. 2.
4. Agenția de Dezvoltare Regională Sud va asigura implementarea Planului operațional regional și va prezenta trimestrial rapoarte Consiliului Regional de Dezvoltare Sud privind implementarea acestuia.
5. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în seama dlui Andrei Malașevschi, președinte al Consiliului Regional de Dezvoltare Sud.

Președinte al Consiliului

Andrei MALAȘEVSCHI

**Contrasemnat:
Secretar al ședinței**

Maria CULEȘOV